

1934, 10; St., „Destăinuirile colonelului Mihu”, „Răsăritul” (Chișinău), 1934, 6; Liviu Floda, „Sfânta dreptate”, „Adevărul”, 1936, 15942; Izabela Sadoveanu, „Sfânta dreptate”, „Adevărul literar și artistic”, 1936, 788; M. D., „Sfânta dreptate”, „Dimineața”, 1936, 10441; Ovidiu Papadima, „Sfânta dreptate”, „Gândirea”, 1936, 2; Paul Daniel, „Sfânta dreptate”, „Epoca”, 1936, 2128; Lucian Boz, „Sfânta dreptate”, „Viața românească”, 1936, 2–3; Const. Răuleț, „Sfânta dreptate”, „Naționalul nou”, 1936, 609; Constantin-Stelian, „Sfânta dreptate”, „Convorbiri literare”, 1936, 4–7; I. Gruia, *Cu d. general C. Manolache despre „Catrinel”*, „Gazeta”, 1937, 1114; Mihail Șerban, *Noul roman al d-lui general C. Manolache*, „Adevărul”, 1937, 16509; Izabela Sadoveanu, „Catrinel”, „Adevărul literar și artistic”, 1937, 887; Liviu Floda, „Catrinel”, „Adevărul”, 1937, 16528; Eusebiu Camilar, „Catrinel”, „Însemnări ieșene”, 1938, 2; Constantin-Stelian, „Catrinel”, „Athenaeum”, 1938, 1; C. Panaitescu, „Catrinel”, „Gazeta”, 1938, 1226; Vlaicu Bârna, *De vorbă cu scriitorul C. Manolache*, „România”, 1938, 169; G.D. Loghin, „Scânteietoarea viață a Iuliei Hasdeu”, „Jurnalul literar”, 1939, 23; A. Pană, „Scânteietoarea viață a Iuliei Hasdeu”, „Convorbiri literare”, 1939, 5; N. Rahova, „Scânteietoarea viață a Iuliei Hasdeu”, „Însemnări ieșene”, 1939, 11; Alex. Anestin, „Camaradul Spiruș”, „Ordinea”, 1940, 2361; N. Iorga, „Scânteietoarea viață a Iuliei Hasdeu”, „Gazeta cărților”, 1940, 1–2; Octav Șuluțiu, „Tragedia lui Petru Cercel”, „Gândirea”, 1941, 3–4; M.G. Samarineanu, „Tragedia lui Petru Cercel”, „Familia”, 1941, 4–5; Șerban Cioculescu, „Tragedia lui Petru Cercel”, „Revista Fundațiilor Regale”, 1941, 5; C. Dan Pantazescu, Mircea Streinul, *Istoria literaturii române*, București, 1941, 123–124; Al Raicu, „S-a stins candela”, „Seara”, 1942, 1284; I. M. Sadoveanu, „S-a stins candela”, „Timpul”, 1942, 1705; Mihai Anastasiu, „S-a stins candela”, „Capitala”, 1942, 1797; M. G. Samarineanu, „S-a stins candela”, „Familia”, 1942, 1–2; I. E. Torouțiu, *C. Manolache (Cu prilejul premierei „S-a stins candela...”)*, „Convorbiri literare”, 1943, 3–4; Al. C. Ionescu, *Autori, actori și regisori*, București, 1943, 119–122; Victor Iancu, „S-a stins candela”, „România nouă” (Sibiu), 1945, 25; Radu Stanca, „S-a stins candela”, „Națiunea română” (Sibiu), 1945, 7; Perpessicius, *Opere*, XII, București, 1986, 214–217, 549; [Interviuri cu C. Manolache], în *Romanul românesc în interviuri*, II, partea I, îngr. Aurel Sasu și Mariana Vartic, București, 1986, 433–442.

VINTILĂ PARASCHIVESCU

OFELIA ICHIM

Vintilă Paraschivescu, poet și prozator, s-a născut la 7 februarie 1890 la București și a murit la 6 februarie 1965 în același oraș. Fiul Anetei și al lui Vasile Paraschivescu, muncitor, P. studiază la Liceul „Gh. Lazăr” din București, ulterior frecventând cursurile Facultății de Drept a Universității din Capitală pe care le

absolvește în anul 1913, când devine membru în Barou. Din 1914 a fost avocat al statului. Până în 1931 a activat ca avocat în Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, unde, probabil, a fost și șef de contencios, după care a devenit președinte al Oficiului Național de Turism al României. A fost membru al S.S.R. În periodice a debutat traducând din lirica lui Longfellow, în 1910, la „Viața Românească”. Începe să publice din propria creație literară, în 1911, la „Junimea literară”. După ce agreează un timp să colaboreze la „Convorbiri literare”, devine discipol al lui Ovid Densusianu la „Viața nouă”. A mai publicat în „Revista studentească”, „Tiparnița literară”, „Revista ideei”, „Ilustrațiunea națională”, „Drum drept”, „Revista idealistă”, „Viața literară”, „Literatorul”, „Actualitatea”, „Universul literar”, „Țara noastră”, „Ideea liberă”, „De strajă”, „Revista literară” ș.a.

Debutul editorial s-a produs în 1921 cu placheta de versuri *Cascadele luminii* (pentru care a primit premiul Academiei Române). Poeziile amintesc de orchestrația de sonori și de imagistica specifică liricii simboliste, volumul fiind structurat pe mai multe secvențe-nucleu, astfel încât structura arhitectonică să aibă o coerență, să nu se disipeze haotic: *Imnul sufletului*, *Priveliști*, *Priveliști din război*, *Imnul muncii*, *Vraja valurilor*. Se observă traiectoria circulară pe care evoluează tematica volumului – de la un poem al sufletului (conceput ca un dialog), ca *incipit*, se ajunge la un alt poem al sufletului, *Vraja valurilor*, cu reverberații sugestiv thanatice (conceput tot sub formă de dialog). P. preferă ca actanți concepte abstracte scrise cu majusculă (Necunoscutul, Eternitatea Bucuriei, Tăcere, Întuneric, Lumină); uneori, reușește să creeze imagini plastice și rafinate: „Și parcă văd în diafanele gală-uri trandafirul,/ Extatic aplecându-se s-asculte:/ Sub fluturarea degetelor ei mângâietoare,/ Când mai încet, când repede, când rar,/ În game de cristal și de argint clavirul/ Cântase «Pastorala» lui Mozart”. Sunt toate acestea elemente specifice recuzitei simboliste. Secvența intitulată *Priveliști* oferă schițe din imediata apropiere: războiul, codrul, teatrul, marea, muntele. Poemul cel mai sugestiv este *Orașul în amurg* – gradat, odată cu lăsarea întunericului, sunetele puternice ale orașului se sting spre liniștea nopții cu șopotiri de val: „sunt zăngăniri ciudate – și pași de trecător./ Sunt țipete de goarnă – sunt clopote ce mor/ Și-orchestre-n depărtare – și uruit bizar/ Și ritmuri de motoare, ce-apar și-apoi dispar”. Secvența intitulată *Priveliști din război* are note grave, psalmodice, marcând trecerea de la universul colorat al primelor două cicluri la monocromaticul negru funebru. Bisericile sunt morminte, sunt ruine (*Bisericile*), cimitirele se tot întind „în peisajul larg de pulbere și scrum” (*Cimitirele*). Din păcate, versurile așezate sub genericul *Imnul muncii* fac notă discordantă în ansamblul volumului, devenind o stridentă poezie a clasei muncitoare. Sloganuri care, într-o anumită epocă au fost considerate esența lirismului, își fac loc în volumul lui P., idealizând munca brută și pe cei care o înfăptuiesc: „În fiecare clipă munca/ Slăvește Viitorul!”, „Și bat ciocanele/ .../ Ca niște tobe glorioase/ Ce-anunță noi victorii” etc.

Volumul de nuvele *Pe vișor* conține cinci încercări de proză, dintre care două – nuvela care dă titlul culegerii și *Rugina remușcării* – conturează afinitatea lui P. cu proza de psihanaliză. Este surprins zbuciumul sufletului chinuit de remușcare, fie că

este vinovat de fapta gravă comisă, fie că își asumă o vină imaginară, care îl doboară treptat, aducându-i moartea.

SCRIERI: *Cascadele luminii*, București, 1921; ed. București, 1938; *Pe vișor*, București, 1938.

Repere bibliografice: Lovinescu, *Scrieri*, IV, 568–569, VI, 140; D. Morărașu, *Istoria literaturii române*, București, 1935, 389; R., *Cascadele luminii*, CL, 1938, 6–10; A. T., *Cascadele luminii*, VR, 1938, 11; George Acsinteanu, *Vintilă Paraschivescu*, VRA, 1938, 525; Horia Stanca, *Pe vișor*, „Symposion”, 1939, 2–3; M.Ș., *Pe vișor*, VR, 1939, 2; Predescu, *Encicl.*, 635; *Un dispărut*, ST, 1965, 3; Ciopraga, *Lit. rom.*, 426; Gáldi, *Introducere*, 333; *Documente literare*, II, București, 1973, 232–240, 247; Micu, *Scriitori*, 119–120; D. Micu, *Istoria literaturii române*, București, 2000, 194; *Dicț. scriit. rom.*, III, 629–630.